

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

*КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2018. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

**КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2018. ГОДИНУ**

Број: 03-16-1-776/19

Сарајево, јул 2019. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	5
	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	5
	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	7
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	9
1.	КРИТЕРИЈУМИ	9
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА	9
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	11
4.	БУЏЕТ	12
4.1	Програм рада и извјештај о раду	13
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	14
5.1	Преглед расхода и издатака из буџета	14
5.2	Преглед прихода и примитака	14
5.3	Биланс стања	15
5.4	Преглед динамике запошљавања	16
6.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	16
7.	КОМЕНТАРИ	17
	ПРИЛОЗИ	17

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Канцеларије за разматрање жалби Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија)** који обухватају: биланс стања на 31.12.2018. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји **Канцеларије** приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2018. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI). Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од **Канцеларије** у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство **Канцеларије** је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услијед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услијед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједо основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услијед преваре је већи од ризика насталог услијед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја **Канцеларије** за 2018. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације **Канцеларије** за 2018. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од **Канцеларије** у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- одсуство системског приступа приликом примјене члана 116. Закона о јавним набавкама (тачка 4.1 Извјештаја).

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство **Канцеларије** је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање **Канцеларије**, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре

подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 10.7.2019. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Драган Вранкић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За оцјену усклађености са законима и другим прописима кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2018. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о финансирању институција БиХ.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је финансијску ревизију Канцеларије за 2017. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са скретањем пажње на слабости система праћења и евидентирања прихода од накнада за покретање жалбеног поступка те одсуство системског приступа приликом примјене члана 116. Закона о јавним набавкама¹. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности. Канцеларија је поступила у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ² и обавијестила нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у циљу превазилажења неправилности идентификованих у извјештају о обављеној ревизији за 2017. годину.

Увидом у предузете активности, дајемо осврт на реализацију препорука:

Оцјена реализације препорука	Реализована	Реализација у току	Нереализована
Канцеларија је у 2018. години формирала комисију која је извршила провјеру удаљености мјеста рада од мјеста пребивалишта за сваког запосленог те уколико је било потребе донесена су нова			

¹ Службени гласник БиХ, број 39/14

² Службени гласник БиХ, број 12/06 и 50/08

рјешења у складу са важећом Одлуком Савјета министара БиХ ³ .			
Канцеларија је објавила Годишњи финансијски извјештај на својој web страници.	●		
Креиране су службене е-mail адресе запослених за комуникацију са корисницима и другу службену комуникацију.	●		
Канцеларија се обратила Министарству правде БиХ у вези са тумачењем члана 71. Закона о раду у институцијама БиХ, у вези са испуњавањем законских услова за одлазак у пензију именованог лица, члана Канцеларије. У складу са Мишљењем Министарства правде БиХ, Канцеларија је 25.01.2019. године поново упознала Парламентарну скупштину БиХ с наведеним, међутим, именовано лице је и даље у радном односу у Канцеларији.		●	
Канцеларија није донијела процедуре за поступање по члану 116. Закона о јавним набавкама, који се односи на прекршајне одредбе.			●
Канцеларија је у текстуалном дијелу финансијског извјештаја сачинила забиљешке и образложења значајних одступања у складу са Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ.	●		
И даље се одређени број лица, због потребе посла, ангажује по основу уговора о дјелу на систематизованим радним мјестима која нису попуњена, а због неодобреног запошљавања.			●
У циљу једнообразног поступања Канцеларије приликом поврата уплаћених накнада за покретање жалбеног поступка, Министарство финансија и трезора БиХ је по захтјеву Канцеларије донијело инструкцију која је у примјени од 01.01.2019. године и према којој је Канцеларија почела поступати.	●		
Канцеларија није објавила основне елементе закључених уговора о јавним набавкама на интернет страници, у складу са одредбама Закона о јавним набавкама.			●
По престанку обавеза преузетих по основу претплатничких уговора, Канцеларија је извршила пренос права за коришћење мобилних телефона на лица, тако да сви рачуни за мобилне телефоне гласе на лица.	●		

³ Одлука о висини, начину и поступку остваривања права на накнаду за превоз на посао и превоз с посла, Службени гласник БиХ, број 72/17

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Канцеларија је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Унутрашња организација Канцеларије утврђена је Правилником о унутрашњој организацији, који је усвојен у децембру 2015. године. Правилником је утврђен начин рада и руковођења Канцеларијом и предвиђено је укупно 55 извршилаца, од чега је 17 чланова Канцеларије. Укупан број запослених на крају године био је 33, те један приправник.

Чланове Канцеларије именује Парламентарна скупштина БиХ. Пословником о раду Канцеларије дефинисано је да Канцеларија ради и одлучује у поступцима и предметима по жалбама у савјетима од три члана, који се састоје од предсједника и два члана савјета – извјестиоца.

У Канцеларији у Бањој Луци функцију члана Канцеларије и даље обавља лице које је именовано у 2015. години, а с датумом именовања је испуњавало услове за пензионисање, у складу с чланом 71. Закона о раду у институцијама БиХ⁴. Канцеларија је прибавила мишљење Министарства правде, о тумачењу члана 71. наведеног Закона, у коме је наведено да је Канцеларија дужна Парламентарној скупштини БиХ, као тијелу надлежном за доношење рјешења о разрјешењу члана Канцеларије, доставити информацију да су испуњени услови за одлазак у пензију члана Канцеларије те да Канцеларија није надлежна да доноси рјешење о разрјешењу члана Канцеларије јер је то у искључивој надлежности Парламентарне скупштине БиХ.

Канцеларија је 25.01.2019. године поново упознала Парламентарну скупштину БиХ с наведеним, међутим, именовано лице је и даље у радном односу у Канцеларији.

ПРЕПОРУКА 1

Сматрамо да надлежне институције требају именовања и разрјешења лица на руководећим функцијама вршити имајући у виду позитивне законске прописе.

У току 2018. године, као и претходних година, Канцеларија је одређени број лица (три лица) ангажовала на систематизованим пословима за пријем и отпрему поште по основу уговора о дјелу, а због потребе посла (сталан раст броја жалби). Канцеларији није одобрено запошљавање и попуњавање систематизованих радних мјеста, иако Канцеларија дуже времена тражи од Савјета министара БиХ сагласност за ново запошљавање. И поред закључака Представничког дома, Комисије за финансије и буџет Дома народа и Савјета министара БиХ, Министарство финансија и трезора БиХ није дало мишљење на приједлог одлуке Канцеларије о новом запошљавању.

Систем финансијског управљања и контроле је имплементиран у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁵, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Претходне године је сачињен попис и мапа пословних процеса, утврђени ризици са мјерама за смањење ризика те израђен регистар ризика. Канцеларија није донијела стратегију управљања ризицима те нису покренуте активности за ажурирање правилника

⁴ Службени гласник БиХ, број 26/04, 7/05, 48/05, 50/08, 60/10, 32/13 и 93/17

⁵ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

о унутрашњој организацији институције у смислу дефинисања обавеза руководиоца на свим нивоима за успостављање, развој и провођење система финансијског управљања и контроле, како је прописано Одлуком о измјенама и допуни Одлуке о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама Босне и Херцеговине⁶.

Када је ријеч о контролним активностима у облику писаних политика и процедура за процесе, Канцеларија посједује одређене правилнике и процедуре којима су дефинисана одређена подручја потрошње и значајнији процеси рада, као и нивои овлаштења и одговорност.

Такође, Канцеларија је доставила Централној хармонизацијској јединици Годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли за 2018. годину. У Извјештају о финансијском управљању и контроли, Канцеларија је навела мјере које планира предузети за даљи развој система финансијског управљања и контроле по COSO компонентама.

ПРЕПОРУКА 2

Канцеларија треба ажурирати Правилник о унутрашњој организацији институције у смислу дефинисања обавеза руководиоца на свим нивоима за успостављање, развој и провођење система финансијског управљања и контроле, како је прописано важећим прописима, те континуирано пратити идентификоване ризике јасним дефинисањем одговорности за исто.

Интерна ревизија: У складу са Законом о интерној ревизији у институцијама БиХ⁷ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁸, за обављање интерне ревизије у Канцеларији надлежна је Јединица интерне ревизије Парламентарне скупштине БиХ. У складу са Годишњим планом рада Јединице интерне ревизије за 2018. годину, обављена је једна накнадна ревизија система разматрања и рјешавања жалби по јавним набавкама, којом је констатовано да је Канцеларија углавном реализовала дате препоруке, и једна редовна ревизија система планирања и извршења буџета на основу које су дате препоруке у вези са додатним унапређењем система интерних контрола.

4. БУЏЕТ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2018. годину⁹, Канцеларији су одобрена средства у износу од 2.258.000 КМ и 33 запослена. У односу на претходну годину одобрена средства су већа за 88.000 КМ или 4%.

Канцеларија је у току године извршила три промјене структуре расхода буџета (21.05., 24.09. и 14.12.2018. године) у укупном износу од 166.600 КМ које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ. Смањени су издаци за накнаде трошкова запослених (19.500 КМ), издаци за енергију и комуналне услуге (10.000 КМ), трошкови закупа (96.500 КМ), издаци за текуће одржавање (4.600 КМ), издаци за набавку материјала

⁶ Службени гласник БиХ, број 30/13 и 67/15 и 51/18

⁷ Службени гласник БиХ број 27/08 и 32/12

⁸ Службени гласник БиХ, број 49/12

⁹ Службени гласник БиХ, број 08/18

(7.000 KM) те издаци за набавку сталних средстава у облику права (23.000 KM), а повећани су издаци за бруто плате и накнаде (93.000 KM), путне трошкове (9.500 KM), издаци за ПТТ услуге (4.000 KM), издаци за услуге превоза и горива (1.000 KM), уговорене услуге (30.000 KM) те издаци за набавку опреме (23.000 KM).

Потреба за повећањем средстава на позицији бруто плата и накнада узрокована је измјеном Закона о платама и накнадама запослених у институцијама БиХ,¹⁰ којом је изједначен коефицијент за обрачун плате за све чланове Канцеларије (за осам чланова је повећан коефицијент са 4,96 на 6,5). Повећања средстава на осталим позицијама узрокована су потребама посла (повећан број жалби, повећани издаци за трошкове спора и сл.). Издаци за закуп простора су смањени, с обзиром на то да је Канцеларија у складу са Закључком Савјета министара БиХ од 18.01.2018. године и Одлуком о распореду канцеларијског простора за смјештај институција БиХ у Дубровачкој број 6 - бивша зграда Унион банке, преселила у додијељене просторије и трајно ријешила смјештај Канцеларије у Сарајеву.

Укупно извршење буџета за 2018. годину износило је 2.192.988 KM или 97%.

4.1 Програм рада и извјештај о раду

Канцеларија је сачинила План и програм рада за 2018. годину, као и Извјештај о раду који је достављен Парламентарној скупштини БиХ 29.03.2019. године.

Према Извјештају о раду, Канцеларија је у 2018. години за примила 3.652 жалбе, што је за 22,7% више у односу на претходну годину.

Канцеларија је према члану 116. Закона о јавним набавкама надлежна за подношење прекршајних пријава, када утврди да је било повреда поступка јавне набавке које представљају прекршај у смислу Закона о јавним набавкама. У Извјештају о раду Канцеларије наведено је да су у 2018. години поднесене двије прекршајне пријаве надлежним судовима.

Иако је Канцеларији препоручено да у циљу једнообразног и системског приступа донесе процедуре поступања по члану 116. Закона о јавним набавкама, Канцеларија још увијек није донијела исте.

Узимајући у обзир број за примљених (3.652) и ријешених жалби (3.385) и да је број уважених жалби 1.409,¹¹ и даље сматрамо да је реална претпоставка да је за већи број жалбених поступака у којима је жалба уважена дошло до одступања од одредби Закона о јавним набавкама те да, сходно томе, постоји потреба систематског приступа при анализи уважених жалбених поступака с аспекта примјене члана 116. поменутог Закона.

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 25/18

¹¹ Подаци из Извјештаја о раду Канцеларије за 2018. годину

ПРЕПОРУКА 3

Поново препоручујемо Канцеларији да, у циљу једнообразног и системског приступа, што прије донесе процедуре за поступање по члану 116. Закона о јавним набавкама, којима би се прописала обавеза и одговорност запослених у погледу анализе жалбеног предмета с аспекта потребе подношења прекршајне пријаве, начин документовања одлуке о покретању или непокретању прекршајног поступка сходно утврђеним чињеницама, мониторинг у погледу коначне оцјене постојања или непостојања прекршаја и др.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Канцеларија је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2018. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року.

5.1 Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама - збирно, у периоду од 01.01. до 31.12.2018. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 2.192.988 КМ, што је у односу на расходе планиране буџетом за 2018. годину мање за 65.012 КМ.

Значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате и накнаде (1.597.259 КМ), накнаде запослених (164.118 КМ), путне трошкове (23.230 КМ), издатке за телефонске и поштанске услуге (106.303 КМ), унајмљивање простора за филијале у Бања Луци и Мостару (74.317 КМ), издатке за уговоре о дјелу (38.520 КМ - нето, а 47.186 бруто), трошкове спора (52.781 КМ) те набавку рачунарске опреме (22.768 КМ).

У текстуалном дијелу Годишњег финансијског извјештаја за 2018. годину образложена су значајна одступања реализованих расхода у односу на расходе одобрене буџетом те у односу на расходе реализоване претходне године.

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.2 Преглед прихода и примитака

У прегледу прихода, примитака и финансирања по економским категоријама у периоду од 01.01. до 31.12.2018. године, укупно остварени приходи и примици исказани су у износу од 1.596.314 КМ, што је у односу на приходе и примитке планиране буџетом за 2018. годину мање за 423.686 КМ.

Приходи се највећим дијелом односе на: приходе од административних такси (120.631 КМ) и приходе од накнада за покретање жалбеног поступка (1.475.372 КМ). Наплата прихода се врши на основу Закона о административним таксама¹² и Закона о јавним набавкама.

¹² Службени гласник БиХ број: 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 13/07, 76/07, 98/12, 15/14, 32/17, 53/17, 62/17 и 73/17

Канцеларија врши савјештања података о уплаћеним накнадама по жалбеном поступку и таксама у Главној књизи са доказима о уплати. У одређеном броју случајева постоје проблеми приликом идентификовања уплата и њиховог увезивања са конкретним жалбама. Као релевантан доказ о уплати накнаде или таксе Канцеларија узима копију уплатнице (вирмана), али постоје случајеви када постоји копија уплатнице, али иста није препозната у главној књизи и обратно, што за посљедицу може имати да законом прописана накнада и такса не буде наплаћена. Укупан износ уплата за које постоји копија уплатнице, а које нису евидентирани у главној књизи са 31.12.2018. године, према извјештају о попису износи 12.550 КМ. Поједини жалиоци су на позив Канцеларије извршили уплате у 2019. години. Укупан износ накнада које су евидентирани у главној књизи, али нису увезане са конкретним предметом износи 28.195 КМ.

ПРЕПОРУКА 4

Препоручујемо Канцеларији да у сарадњи са Министарством финансија и трезора БиХ покуша омогућити ефикасно и потпуно увезивање уплата евидентираних у главној књизи са конкретним жалбама, како би се дошло до недвојбеног доказа о уплати накнада и такси.

Канцеларија је успоставила и интерне евиденције о извршеним уплатама накнада и повратима накнада за жалбе које су основане, међутим, наведене евиденције у *Excel*-у, с обзиром на начин како су креиране, нису поуздане и не омогућавају генерисање различитих извјештаја. У току је имплементација софтвера који би између осталог требао да омогући поузданије евиденције извршених уплата и генерисање извјештаја о исходима жалби те, у вези са тим, и наплаћеним и враћеним накнадама по предметима.

Имајући у виду да су у укупном износу исказаних прихода обухваћене и накнаде по предметима за које у посматраном обрачунском периоду није донесено рјешење о исходу жалбе те које ће потенцијално бити враћене жалиоцима, сматрамо да је сврсисходно да износ тих накнада буде објелодањен у забиљешкама уз финансијске извјештаје Канцеларије, а све у циљу објективног извјештавања о приходима Канцеларије.

ПРЕПОРУКА 5

Канцеларија треба да посвети посебну пажњу имплементацији наведеног софтвера, како би исти омогућио креирање потребних извјештаја и вођење евиденција о приходима, на начин који ће обезбиједити ефикасно праћење наплаћених и враћених накнада по основу жалбених поступака, те информације за објективно исказивање прихода Канцеларије.

5.3 Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2018. године исказана су укупна средства у износу од 96.790 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 317.665 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (93.637 КМ), краткорочне текуће обавезе према добављачима и физичким лицима (70.884

КМ), обавезе према запосленима за бруто плате и накнаде из децембра 2018. године (152.411 КМ) те изворе средстава (93.637 КМ).

Канцеларија је извршила попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза на 31.12.2018. године. Пописом нису констатована одступања књиговодственог од стварног стања.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

5.4 Преглед динамике запошљавања

Према прегледу динамике запошљавања у периоду од 01.01. до 31.12.2018. године, у Канцеларији је планирано 33 запослених, а то је и број запослених одобрен Законом о буџету за 2018. годину. Укупан број запослених на крају године био је 34. Од тог броја, 17 је именованих лица (чланови Канцеларије), 14 лица на неодређено вријеме, два лица на одређено вријеме те један приправник. Један запослени се налази на неплаћеном одсуству.

Канцеларија је извршила пријем три државна службеника након проведене конкурсне процедуре од којих су два на неодређено вријеме и један на одређено, а због замјене државне службенице која је на породичном одсуству. Такође, током године је запослен и један запосленик на одређено вријеме као и један приправник.

Почетком године, један државни службеник је екстерно премјештен у другу институцију, док је за једног државног службеника донесено рјешење о неплаћеном одсуству ради именовања на позицију члана Канцеларије.

Закључцима са 54., 55. и 57. сједнице Савјета министара БиХ дефинисана је обавеза институција Босне и Херцеговине да прије расписивања огласа због попуне упражњених или нових радних мјеста затраже сагласност Савјета министара БиХ. Поступцима ревизије утврђено је да је Канцеларија приликом расписивања јавног огласа за пријем државних службеника на неодређено вријеме добила позитивно мишљење Министарства финансија и трезора БиХ те да је тражила сагласност Савјета министара БиХ за расписивање јавног огласа, али одговор на тај захтјев није добила.

6. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Канцеларија је у априлу донијела План јавних набавки за 2018. годину, који је имао допуну у складу са потребама. Поступке јавних набавки проводила је стална комисија за јавне набавке.

Према Извјештају о укупном броју поступака и укупној вриједности додијељених уговора, Канцеларија је провела 17 поступака јавних набавки, од чега су три конкурентска поступка, један преговарачки поступак без објављивања обавјештења те 13 директних споразума. Укупна вриједност закључених уговора је 76.673 КМ без ПДВ-а.

Финансијски значајне набавке се односе на набавку рачунарске опреме (22.768 КМ), набавку тонера (14.338 КМ) и набавку надоградње информационог система (9.360 КМ).

Канцеларија није вршила објаву података о закљученим уговорима на веб страници, како је то пописано чланом 75. Закона о јавним набавкама, с обзиром на то да је веб страница Канцеларије успостављена у 2019. години.

ПРЕПОРУКА 6

Канцеларија је обавезна поштовати законску обавезу објаве основних елемената закључених уговора о јавним набавкама.

7. КОМЕНТАРИ

Канцеларија није у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2018. годину.

Вођа тима за финансијску ревизију

Наташа Авдаловић, виши ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију

Муневера Бафтић, виши ревизор, с.р.

Чланови тима за финансијску ревизију

Сеида Капо, ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије

Драгољуб Ковинчић, виши ревизор, с.р.

Срђан Крајишник, ревизор, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2018. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2018. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2018. годину

Канцеларија за разматрање жалби Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Проценат 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	2.208.000	0	2.208.000	2.160.860	98
Бруто плате и накнаде	1.512.000	93.000	1.605.000	1.597.259	100
Накнаде трошкова запослених	202.000	-19.500	182.500	164.118	90
Путни трошкови	15.000	9.500	24.500	23.230	95
Издаци телефонских и пошт. услуга	107.000	4.000	111.000	106.303	96
Издаци за енергију и ком. услуге	38.000	-10.000	28.000	23.331	83
Набавка материјала	35.000	-7.000	28.000	27.876	100
Издаци за услуге превоза и горива	10.000	1.000	11.000	8.042	73
Унајмљивање имовине и опреме	171.000	-96.500	74.500	74.317	100
Издаци за текуће одржавање	23.000	-4.600	18.400	15.784	86
Издаци за осигурање	2.000	100	2.100	2.022	96
Уговорене и друге посебне услуге	93.000	30.000	123.000	118.578	96
2. Капитални издаци	50.000	0	50.000	32.128	64
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме		23.000	23.000	22.768	99
Набавка осталих сталних средстава у облику права	50.000	-23.000	27.000	9.360	35
Реконструкција и инвестиционо одрж.			0		
3. Текући грантови	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
			0		
5. Новчане донације	0	0	0	0	
			0		
6. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
			0		
7. Укупно (1+2+3+4+5+6)	2.258.000	0	2.258.000	2.192.988	97

Руководство је Преглед расхода буџета одобрило 28.02.2019. године.

Предсједавајућа Канцеларије:
Илма Мехић-Јусуфбашић

Биланс стања на 31.12.2018. године

Канцеларија за разматрање жалби Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2018.	31.12.2017.	Проценат 2/3*100
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе			
	3.153	3.509	90
Новчана средства	2.250	3.504	64
Краткорочна потраживања	903	5	18.060
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	93.637	96.826	97
Стална средства	488.620	490.082	100
Исправка вриједности	394.983	393.256	100
Неотписана вриједност сталних средстава	93.637	96.826	97
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	96.790	100.335	96

3. Краткорочне обавезе и разграничења	224.028	183.029	122
Краткорочне текуће обавезе	70.884	47.685	149
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	152.411	132.619	115
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења	733	2.725	27
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	93.637	96.826	97
Извори средстава	93.637	96.826	97
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	317.665	279.855	114
------------------------------	----------------	----------------	------------

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02.2019. године.

Предсједавајућа Канцеларије:
Илма Мехић-Јусуфбашић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Канцеларије за разматрање жалби Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Канцеларија) дужно је да обезбиди да финансијски извјештаји за 2018. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2018. годину (Службени гласник БиХ број 8/18) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Канцеларије.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 17.04.2019. године

Предсједавајућа Канцеларије:

Илма Мехић-Јусуфбашић